

VALTIONEUVOSTON DIGITAALISTA JOUKKOVIESTINTÄVERKKOA KOSKEVA TOIMILUPAPÄÄTÖS

Päivämäärä 23.3.2006

Diaarinumero 1684 /32/2005

HAKIJAT

Digita Oy (Digita)

Elisa Oyj (Elisa)

Telemast Nordic Oy (Telemast)

Sonera Mobile Networks Oy (Sonera)

PÄÄTÖKSEN KOHTEENA OLEVA TOIMILUPA

Verkkotoimilupa maanpäälliseen digitaaliseen joukkoviestintäverkkoon neljännelle kanavanipulle mobiilitelevisiotoimintaa varten

TIIVISTELMÄ PÄÄTÖKSEN SISÄLLÖSTÄ

Toimilupa myönnetään jäljempänä kerrotuin perustein ja ehdoin **Digita Oy:lle**.

SISÄLTÖ

HAKIJAT	1
TIIVISTELMÄ PÄÄTÖKSEN SISÄLLÖSTÄ	1
SISÄLTÖ	2
PÄÄTÖKSEN PERUSTELUT	3
1. Taustatiedot	3
1.1. Johdanto ja päätöksen rakenne.....	3
1.2. Mobiilitelevisio	3
1.3. Mobiilitelevisiokokeilu ja siitä saadut kokemukset	4
1.4. Mobiilitelevision ohjelmistolupia selvittänyt työryhmä.....	4
1.5. Mobiilitelevision merkitys alan kehitykselle	5
2. Asian käsittely	5
2.1. Toimiluvan julistaminen haettavaksi.....	5
2.2. Toimilupailmoituksessa annetut tiedot.....	5
2.3. Toimilupailmoituksessa pyydetty tiedot.....	6
2.4. Hakijoiden suullinen kuuleminen.....	6
3. Hakemukset	7
3.1. Digita	7
3.2. Elisa	10
3.3. Telemast.....	11
3.4. Sonera	13
4. Sovellettavat säännökset.....	14
5. Yleisten edellytysten arviointi (VML 9§:n 1 momentti).....	16
5.1. Taloudelliset voimavarat	16
5.2. Perusteltu epäily lainvastaisesta toiminnasta.....	17
6. Hakijoiden vertailu (VML 9§:n 3 momentti)	17
6.1. Johdanto.....	17
6.2. Keskinäinen kilpailu	17
6.3. Hintojen edullisuus.....	18
6.4. Kehittynyt tekniikka ja hyvä laatu	19
6.5. Toimintavarmuus ja turvallisuus.....	19
6.6. Käyttäjien kohtuulliset tarpeet	20
6.7. Yhteenveto ja johtopäätökset.....	20
PÄÄTÖKSEN LOPPUTULOS	22
PÄÄTÖKSEN LIITE 1	23
Valtioneuvoston myöntämä digitaalista joukkoviestintäverkkoa koskeva toimilupa.....	23
PÄÄTÖKSEN LIITE 2.....	29
Valitusosoitus	29

PÄÄTÖKSEN PERUSTELUT

1. Taustatiedot

1.1. Johdanto ja päätöksen rakenne

Tällä päätöksellä myönnetään yhdelle hakijalle verkkotoimilupa maanpäälliseen digitaaliseen joukkoviestintäverkkoon neljännelle kanavanipulle. Toimiluvan kohteena oleva toiminta mahdollistaa uuden tavan vastaanottaa televisiolähetystyksiä ja niitä muistuttavaa multimediasisältöä liikkuvaan digitaaliseen päätelaitteeseen (mobiilitelevisio). Toimiluvan tavoitteena on luoda edellytykset uudenlaisten sisältöpalvelumarkkinoiden syntymiselle. Päätöksessä ratkaistaan, mikä neljästä hakijarytystä parhaiten täyttää viestintämarkkina-alueissa säädetty toimiluvan myöntämisen edellytykset. Päätöksen ymmärrettävyys edellyttää eräiden taustatietojen selvittämistä. Esitysteknisistä syistä tämä on tarkoituksenmukaista tehdä päätöksen alkuosassa. Taustatiedoissa selvitetään erityisesti toimiluvan kohteena olevaan mobiilitelevisioverkkoon ja sen toimintaan liittyviä seikkoja. Asian käsittelyä koskevassa osassa kuvataan hakumenettelyn eri vaiheet. Hakemuksia koskevassa osassa referoidaan hakemusten sisältöä sellaisena kuin hakijat ovat itse laatimassaan hakemustiivistelmässä sitä kuvanneet. Sovellettavia säännöksiä koskevassa osassa kerrotaan voimassa olevan oikeuden sisältö. Tämän jälkeen selostetaan säännösten soveltaminen hakijoihin ja perustellaan ratkaisun lopputulos.

1.2. Mobiilitelevisio

Mobiilitelevisiolla tarkoitetaan sellaista matkapuhelinta tai muuta matkaviestinlaitetta, jolla voidaan ottaa vastaan televisiolähetystyksiä ja muuta vastaanavanlaista sisältöä. Lähetysten vastaanotto voi tapahtua myös liikkeessä olevassa kulkuneuvossa kuten esimerkiksi autossa. Sisältö voi olla televisiotyyppisten ohjelmistojen lisäksi esimerkiksi lyhyitä videoita, pelejä tai muita vuorovaikutteisia ohjelmia sekä muita sellaisia palveluja, jotka sopivat vastaanotettavaksi suhteellisen pienikokoisella päätelaitteella. Myös digitaaliset radiolähetykset ovat mahdollisia. Lähetys toteutetaan digitaalisen joukkoviestintäverkon kautta. Vuorovaikutteisten palvelujen ja asiakastietojen hallinnan edellyttämä paluukanava toteutetaan mobiilitelevisioverkosta riippumattoman matkapuhelinverkon kautta.

Mobiilitelevisioverkossa käytettävä teknologia perustuu kahden eri standardin mukaisen teknologian yhdistämiselle. Verkko toteutetaan DVB-H-standardin mukaisella tekniikalla ja sen tulee tukea IPDC-standardin mukaisia päätelaitteita.

DVB (Digital Video Broadcasting) on Suomessa ja muualla Euroopassa käytettävän digitaalisen televisiojärjestelmän lyhenne. Sen etuina analogiseen järjestelmään verrattuna ovat parempi kuvan laatu, vuorovaikutteisuuden ja muiden lisäpalveluiden mahdollisuus sekä olennaisesti tehokkaampi taajuuksien käyttö. DVB on standardoitu erikseen maanpäälliseen (DVB-T, Terrestrial), kaapeli- (DVB-C, Cable) ja satelliittijakeluun (DVB-S, Satellite).

DVB-H (Digital Video Broadcast - Handheld) on liikkuvaan vastaanottoon optimoitu DVB:n versio, jonka kehittämisessä Suomi on ollut erityisen aktiivinen. Euroopan informaatio- ja tietoliikennetekniikoiden standardointijärjestö (The European Telecommunications Standards Institute, ETSI) vahvisti DVB-H-standardin syksyllä 2004. Se on eurooppalainen standardi, jossa on panostettu erityisesti kuva- ja äänivirran tehokkaaseen pakkaukseen sekä sähkönkulutuksen optimointiin muihin DVB-tekniikoihin verrattuna. DVB-H-tekniikassa yhteen kanavanippuun mahtuu enimmillään 55 kanavaa ja päätelaitteen virrankulutus on monta kertaa alhaisempi kuin muilla DVB-tekniikoilla.

IPDC-standardi (IP Datacast) tarkoittaa Internetin yhteyskäytäntöä (Internet Protocol, IP) käyttävää lähetyksverkkoa datan joukkolähtetäminen (Datacast). Yhteensopivuus internetin kanssa mahdollistaa jakelun samoilla tiedonsiirtomenetelmillä ja samoilla tiedostomuodoilla kuin mitä internetissä käytetään. IPDC –standardi on optimoitu nopeaan massalähtetämiseen.

1.3. Mobiilitelevisiokokeilu ja siitä saadut kokemukset

Liikenne- ja viestintäministeriö asetti syksyllä 2002 työryhmän, jonka tehtävänä oli selvittää mahdollisuudet neljännen digitaalisen lähetyksverkon käyttöönottamiseen. Työryhmän tuli selvittää uudentyyppisten sisältöpalveluiden kehitysmahdollisuuksia ja uusien teknologioiden soveltamismahdollisuuksia uudentyyppisessä digitaalisessa lähetyksverkossa. Työryhmässä oli edustajat alan keskeisistä toimijoista. Työryhmä esitti raportissaan mobiilitelevisiokokeilua pääkaupunkiseudulle kaupallisen toiminnan edellytysten selvittämiseksi.

Digita, Elisa, MTV, Nelonen, Nokia, Sonera ja YLE aloittivat kokeilun keväällä 2005. Hankkeessa mukana olevat yritykset testasivat pääkaupunkiseudun alueella televisio-ohjelmien katselua ja vastaanottoa matkapuhelimissa. Lisäksi selvitettiin palvelujen käyttöä ja kuluttajien käyttökokemuksia.

Kokeilussa oli mukana 500 käyttäjää, jotka valittiin Soneran ja Elisan matkaviestinasiakkaiden joukosta. Eri-ikäiset testikäyttäjät seurasivat reaaliaikaisia tv- ja radio-ohjelmia Nokian älypuhelimella ja sen takakuoreen sijoitetulla digisovittimella, jonka kautta lähetykset vastaanotettiin.

Kokeilussa Elisa ja Sonera huolehtivat asiakaspalvelusta, televisio- ja radiopalvelujen laskutuksesta sekä yhteyksistä uusiin interaktiivisiin lisäpalveluihin puhelinliittymän osana. Matkapuhelimesta oli mahdollista seurata muun muassa MTV:n, YLE:n ja Nelosen ohjelmia. Digita oli suunnitellut ja toteuttanut palveluiden jakeluun tarvittavan verkon sekä hallinnoi palveluita ja verkkoa. Nokia puolestaan kehitti palveluiden hallintajärjestelmää ja lähetyksien vastaanottamiseen soveltuvia älypuhelimia.

Kokeilusta saadut tulokset olivat hyviä. Tekniikka osoittautui toimivaksi, ja yli puolet koekäyttäjistä suhtautui palveluun myönteisesti. Noin 40 prosenttia koekäyttäjistä ilmoitti todennäköisesti ostavansa mobiilitelevisiopalveluja niiden kaupallistuttua.

Syksyllä 2005 Digita, Elisa ja Nokia viittasivat liikenne- ja viestintäministeriölle osoittamassaan kirjeessään myönteisiin kokeilutuloksiin ja pyysivät, että valtioneuvosto julistaisi mobiilitelevisiokerkkoa koskevan toimiluvan haettavaksi siten, että toimilupa voitaisiin myöntää mahdollisimman nopeasti ja kaupallinen toiminta voisi alkaa vielä vuoden 2006 aikana.

1.4. Mobiilitelevision ohjelmistolupia selvittänyt työryhmä

Liikenne- ja viestintäministeriö asetti kesällä 2005 työryhmän, jonka tehtävänä oli selvittää, soveltuuko voimassa oleva viestintälainsäädäntö tarkoituksenmukaisella tavalla televisio- ja radiotoiminnan harjoittamiseen tämän päätöksen kohteena olevan joukkoviestintäverkon kaltaisessa verkossa ja tehdä asiassa tarvittavat ehdotukset lainmuutoksiksi. Työryhmässä oli edustajat alan keskeisistä toimijoista.

Työryhmän raportin mukaan ohjelmistoluvat myöntäisi Viestintävirasto hakemusten saapumisjärjestyksessä. Viestintävirasto ei tarkistaisi, onko verkossa kapasiteettia. Nykyiset luvan haltijat eivät tarvitsisi erillistä toimilupaa DVB-H-verkossa, vaan saisivat lähettää saman ohjelmiston samanaikaisesti ja muuttamattomana sekä DVB-T- että DVB-H-verkossa. Työryhmän näkemyksen mukaan DVB-H-lähetys olisi DVB-T-lähetyksen kanssa sama alkuperäinen lähetys eikä siitä maksettaisi erillistä tekijänoikeusmaksua.

Työryhmä ehdotti raportissaan, että tässä päätöksessä tarkoitettuun verkkolupaun tulisi muun ohessa ehto, jonka mukaan verkkoluvan haltija ei saisi luovuttaa millekään toimijalle yli kolmasosaa verkon kapasiteetista. Työryhmä ehdotti mainittua ehtoa, ettei yksi toimija voisi ostaa koko kapasiteettia ja myydä sitä kalliimmalla hinnalla eteenpäin.

1.5. Mobiilitelevisio merkitys alan kehitykselle

Mobiilitelevisio on kansainvälisesti ajankohtainen ja digitalisoitumiskehityksen kannalta keskeinen uusi palvelu. Useat muut Euroopan maat ryhtyvät toteuttamaan omia mobiilitelevisiohankkeitaan vuoden 2006 aikana. Mobiilitelevisiotoiminnan nopealla käynnistämällä Suomessa on olennainen merkitys Suomen kilpailuaseman kannalta.

2. Asian käsittely

2.1. Toimiluvan julistaminen haettavaksi

Toimilupa julistettiin haettavaksi julkaisemalla sitä koskeva ilmoitus Helsingin Sanomissa, Hufvudstadsbladetissa ja Virallisessa lehdessä 14.11.2005 sekä Euroopan Yhteisöjen virallisessa lehdessä 16.11.2005. Lisäksi hakuilmoitus ja lehti-ilmoituksissa mainittu lisätietoja koskeva ilmoitus julkaistiin ministeriön internetsivuilla 14.11.2005.

Hakumenettely oli kaksivaiheinen siten, että hakijoiden oli kirjallisesti ilmoitettava aikomuksestaan hakea toimilupaa maanantaihin 28.11.2005 klo 12.00 mennessä. Kirjallinen toimilupahakemus liitteineen piti jättää tiistaihin 31.1.2006 klo 12.00 mennessä.

2.2. Toimilupailmoituksessa annetut tiedot

Toimilupaa koskevassa ilmoituksessa haettavana olevasta toimiluvasta annettiin muun ohessa seuraavat tiedot.

Toimiluvan maantieteellinen toimialue on koko maa ja se myönnetään enintään 20 vuoden määräajaksi. Toimiluvan kohteena olevalle toiminnalle on koordinoitu taajuudet suurteholähettämiä varten. Koordinoituja taajuuksia käyttäen saadaan noin 70 prosentin väestöpeitto. Verkkoa voidaan myöhemmin täydentää pienemmillä lähettimillä, jotka on koordinoitava erikseen. Toimiluvan tarkoituksena on, että verkon rakentamisaikataulu määräytyy tarkoituksenmukaisen liiketoiminnan tarpeiden perusteella. Verkon rakentamisaikataulusta, peittoalueesta ja kapasiteetista tulee kuitenkin vähimmäismääräykset toimilupaehtoihin. Toimilupaun tulee myös ehto toimiluvan haltijan velvollisuudesta myydä verkon kapasiteettia palveluoperaattoreille ja muille ulkopuolisille tahoille.

Toimiluvan kohteena on verkkopalvelun tarjoaminen digitaalisessa maanpäällisessä joukkoviestintäverkossa. Toimiluvan kohteena oleva toiminta mahdollistaa uuden tavan vastaanottaa televisiolähettyksiä ja niitä muistuttavaa sisältöä liikkuvaan digitaaliseen päätelaitteeseen. Toimiluvan tavoitteena on luoda edellytykset uudenlaisen sisältöpalvelumarkkinan synnyttämiseksi.

Verkon toteutuksessa käytettävä tekniikka on DVB-H –standardin mukainen. Verkon tulee tukea IPDC-standardin mukaisia päätelaitteita. Verkko tulee toteuttaa siten, että sitä on mahdollista täydentää digitaalisten radiosisältöjen jakeluun. Toimiluvan kohteena olevasta taajuusalueesta ei ole vielä säännöksiä televisio- ja radiotoimintaan eikä toimiluvanvaraiseen teletoi-
minta-alueiden käyttösuunnitelmasta annetuissa valtioneuvoston asetuksissa (1158/2002 ja 1159/2002). Asetusmuutokset valmistellaan toimiluvan myöntämisen yhteydessä. Keväällä 2006 pidettävän RRC-06 –taajuuskonferenssin jälkeen nyt osoitettaviin taajuuksiin saattaa tulla muutoksia kansainvälisen taajuussopimuksen uusimisen vuoksi.

2.3. Toimilupailmoituksessa pyydettyt tiedot

Toimilupailmoituksen mukaan hakemuksessa tuli esittää seuraavat toimilupahakemusten ja teletointailmoitusten sisällöstä annetun liikenne- ja viestintäministeriön asetuksen (695/2003) 1 §:ssä edellytetyt tiedot ja selvitykset:

- 1) hakijan yhteystiedot;
- 2) kaupparekisterin ote tai vastaava selvitys hakijasta;
- 3) hakijan omistussuhteet;
- 4) verkkopalveluiden kuvaus;
- 5) toimialue;
- 6) viestintäverkkoa koskeva kuvaus tai suunnitelma;
- 7) arvio toiminnan vaatimista investoinneista ja niiden rahoituksesta sekä
- 8) arvio liiketoiminnan kehityksestä viiden vuoden kuluessa toiminnan aloittamisesta.

Hakijan omistussuhteita koskevasta selvityksestä piti ilmetä hakemuksen ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot yrityksistä ja henkilöistä, jotka omistavat hakijan, ja yrityksistä, jotka hakija omistaa. Verkkopalveluiden kuvauksen piti olla riittävän yksityiskohtainen. Viestintäverkkoa koskevan kuvauksen tai suunnitelman piti sisältää riittävällä tarkkuudella suunnitelma verkon peittoalueesta vuosina 2006 – 2011. Arvion toiminnan vaatimista investoinneista ja niiden rahoituksesta sekä liiketoiminnan kehityksestä viiden vuoden kuluessa piti kattaa ajanjakso 2006 – 2011.

Asetuksessa edellytettyjen selvitysten lisäksi hakemuksessa oli annettava seuraavat tiedot ja selvitykset:

- 1) hakijan viimeinen tilinpäätös;
- 2) arvio hinnoittelusta erilaisille verkkopalveluille;
- 3) tiivistelmä hakemuksen keskeisestä sisällöstä.

2.4. Hakijoiden suullinen kuuleminen

Hakijoille varattiin ennen varsinaisen hakemuksen jättämistä 12.11.2005 järjestetyssä kuulemistilaisuudessa mahdollisuus muun ohessa esittää selventäviä kysymyksiä hakumenettelyn yksityiskohdista. Samassa yhteydessä hakijoille annettiin ohje hakemuksen keskeistä sisältöä koskevan tiivistelmän laatimista varten. Hakijoille varattiin lisäksi hakemuksen jättämisen jälkeen 28.2.2006 jär-

jestetyssä suullisessa kuulemistilaisuudessa mahdollisuus esittää kirjallista hakemusta selventäviä näkemyksiä. Samassa yhteydessä hakijoilta kysyttiin näiden suhtautumista ensinnä sellaiseen toimilupaehtoon, jossa toimiluvan haltija veloitetaan toteuttamaan alkuvaiheen rakentamissuunnitelma ja toiseksi sellaiseen toimilupaehtoon, jossa toimiluvan haltijaa kielletään luovuttamasta enempää kuin kolmasosa verkon kokonaiskapasiteetista yhdelle palveluyritykselle. Kaikki hakijat osallistui-
vat molempiin kuulemistilaisuuksiin ja vastasivat myöntävästi niille esitettyihin kysymyksiin.

3. Hakemukset

3.1. Digita

Digita esitti hakemuksessaan seuraavan hakemuksen keskeistä sisältöä koskevan tiivistelmän.

Hakija

Digitan tausta, strategia, toimialueet ja osaaminen luovat erinomaisen lähtökohdan DVB-H-verkkoliiketoimintaan. Digitan vahvuus rakentuu kahdeksasta tekijästä.

1. Johtava osaaminen DVB-H-verkkoteknologiassa

Digitalla on erinomaiset tekniset valmiudet rakentaa kustannustehokas, laadukas ja toimintavarma DVB-H-verkko. Digita on maailmanlaajuisestikin johtava yritys DVB-H-verkkojen suunnittelussa, rakentamisessa ja operoinnissa. DVB-H-teknologian juuret ovat Suomessa. Digita on suunnitellut, rakentanut ja operoinut kaikki Suomen tärkeimmät DVB-H -koe- ja pilottiverkot. Digita on osallistunut DVB-H-kehitys- ja standardointityöhön alusta alkaen. DVB-H on teknisesti DVB-T:n muunnelma; Digitalla on runsaasti kokemusta DVB-T-verkkoteknologiasta.

2. Valmius aloittaa kaupallinen DVB-H-toiminta jo vuonna 2006

DVB-H-osaamisensa ja pääkaupunkiseudun pilottiverkon ansiosta Digita voi aloittaa kaupallisen toiminnan uudessa joukkoviestintäverkossa jo vuonna 2006.

3. Vahva sitoutuminen DVB-H-markkinan luontiin

DVB-H on keskeinen osa Digitan kasvustrategiaa, joten Digita on vahvasti sitoutunut DVB-H -markkinan luontiin. DVB-H on myös keskeinen osa TDF-konsernin kasvustrategiaa.

4. Neutraliteetti ja jaettujen verkkojen strategia

Digitan nykyinen strategia ja positio sopivat hyvin DVB-H -markkinaan. Digita keskittyy toiminnassaan jaettuihin langattomiin verkkoihin. Se toimii puhtaassa verkko-operaattoriroolissa eikä osallistu sisältö- tai palveluoperaattoriliiketoimintaan. Neutraliteettinsa ansiosta Digita on hyvä palveluntoimittaja kaikille osapuolille.

5. Vahva kokemus TV-, radio- ja matkapuhelinverkoista

Digitalla on Yleisradio-taustansa kautta 80 vuoden kokemus TV- ja radioverkkojen suunnittelusta, rakentamisesta ja operoinnista. Digita rakentaa ja ylläpitää laajassa mittakaavassa 2G- ja 3G-verkkoja eri matkapuhelinoperaattoreille. Volyymiltaan Digitan mobiilirakentaminen on merkittävästi suurempaa kuin TV- ja radiorakentaminen.

6. Kokemus toiminnasta DVB-T-verkko-operaattorina

Digita voisi DVB-H-verkko-operaattorina monin tavoin hyödyntää kokemustaan DVB-T -toiminnasta.

7. Taloudelliset ja fyysiset voimavarat

Digita on vakavarainen ja kannattava yritys, jolla on riittävät taloudelliset ja fyysiset voimavarat kaupallisen DVB-H-verkkoliiketoiminnan aloittamiseen. Digitalla on koko Suomen kattava organisaatio, ja sen nykyinen infrastruktuuri soveltuu hyvin laajennettavaksi DVB-H -toimintaan.

8. Vakavarainen ja osaava omistaja

Digitan omistaa vakavarainen ja kannattava TDF -konserni, joka kykenee tarvittaessa tukemaan Digitaa suurissa investoinneissa. TDF -konsernissa on DVB-H -osaamista myös Ranskan DVB-H -pilotin myötä. Riittävä rahoitus, resurssien riittävyys ja valmius panostaa omalla riskillä ovat erittäin tärkeitä tämän tyyppisissä mittavissa ja uutta markkinaa luovissa hankkeissa.

Verkko ja rakentamissuunnitelma

Digitan verkkosuunnitelma ottaa huomioon verkon eri sidosryhmien tarpeet. Verkon rakentamissuunnitelman pääperiaatteet ovat nopea liikkeellelähtö, tarvelähtöisyys, verkkokapasiteetin joustava mitoitus, verkkokapasiteetin riittävyys niin nykyisille TV- ja radiopalveluille kuin uusillekin palveluille, alueellisuus alusta alkaen, optimaalisella verkon rakenteella, optimoiduilla site-ratkaisuilla ja investointien oikea-aikaisuudella luotu kustannustehokkuus, tekninen laatu ja kehittyneet ratkaisut, toimintavarmuus ja turvallisuus sekä avoimuus ja standardinmukaisuus.

Digita pitää mobiilin joukkoviestintämarkkinan onnistunutta ja nopeaa liikkeellelähtöä erittäin tärkeänä, joten se on valmis rakentamaan omalla riskillään nopeasti 40 prosentin väestöpeiton. Myöhemmin verkkoa laajennetaan liiketoiminnan tarpeiden mukaan. Tämä markkinalähtöinen toimintamalli on osoittautunut erittäin toimivaksi DVB-T-verkoissa. Verkkokapasiteettia voidaan lisätä joustavasti tarpeen mukaan aina DVB-H-standardin maksimiin saakka.

Digita rakentaa verkon neljässä päävaiheessa. Ensimmäisessä vaiheessa, vuoden 2006 lopussa, verkon väestöpeitto on noin 30 prosenttia. Matkapuhelimen tyyppisille laitteille väestöpeitto laajenee vaiheittain noin 75 prosenttiin saakka. Ajoneuvovastaanotossa kukin vaihe mahdollistaa huomatta-

vasti laajemman vastaanottoalueen. Tiepeitto on RRC06-taajuuksiin siirtymisen jälkeen keskeinen osa Digitan verkkosuunnitelmaa. Digita on tehnyt vaihtoehtoisen suunnitelman jo nyt koordinoiduilla taajuuksilla, mikäli verkolle ei RRC-06-taajuuskonferenssin myötä voida osoittaa lisätaajuuksia.

Digitan näkemyksen mukaan koko maan kattava matkapuhelinvastaanoton mahdollistava verkko ei vielä ole liiketaloudellisesti järkevää. Tilanne voi muuttua, mikäli DVB-H-verkon pääkomponenttien hinnat putoavat merkittävästi tai mikäli matkapuhelinten antenniteknologiassa tapahtuu merkittävää kehitystä. Jo nyt koko maa voidaan kattaa kohtuullisella investoinnilla siten, että tiheimmin asutut alueet katetaan matkapuhelinpeitolla ja harvaan asutut autopeitolla. Digitan ja sisältötoimijoiden välisten keskustelujen perusteella näin laajalle verkolle on tarvetta vasta, kun päätelaitepenetraatio on riittävän suuri ja mikäli digitaalinen radio alkaa laajemmalti korvata analogista radiota.

Suunniteltu verkkopalvelutoiminta

Mobiili joukkoviestintäverkko tuo loppukäyttäjille toivottuja palveluita. Se on ensimmäinen verkko, joka mahdollistaa korkealaatuiset TV -palvelut matkapuhelimiin. DVB-H on myös erittäin lupaava tekniikka radion digitalisointiin. Eräät erikoissovellukset, esimerkiksi liikenne- ja tietoyhteiskunta-palvelut, voivat hyötyä verkon aidosta ryhmälähetys-ominaisuudesta.

Tärkeimmät palveluinnovaatiot ovat mobiilissa joukkoviestinnässä vielä tekemättä ja tutkimatta. DVB-H-päätelaite on aidosti konvergentti. Se on yhteydessä kahteen erilaiseen verkkoon: DVB-H -joukkoviestintä- ja 2G/3G-mobiiliverkkoon. Tällainen ympäristö mahdollistaa monenlaisia täysin uusia palveluinnovaatiota. Kansallisella tasolla onnistuneella ja nopealla mobiilin joukkoviestintä-verkon lanseerauksella voi olla merkittävä positiivinen vaikutus sisältö-, tele- ja ICT-klustereihin.

Digitan toimintamalli DVB-H-verkko-operaattorina perustuu seuraavalle kuudelle periaatteelle.

1. Avoimuus ja tasapuolisuus

Mobiili joukkoviestintä on kokonaan uusi markkina. Siinä ei ole vakiintuneita liiketoimintamalleja, rooleja eikä toimijoita. Digita tukee omilla ratkaisuillaan erilaisia liiketoimintamalleja tasapuolisin ja kohtuullisin ehdoin. Digita edistää sellaisia teknologia- ja standardivalintoja, jotka lisäävät avoimuutta ja kilpailua.

2. Selkeät verkon ydinpalvelut ja työnjako

Digita keskittyy tarjoamaan verkko-operaattorin rooliin kuuluvia palveluita. Digitan ydinpalvelut verkon asiakkaille ovat valtakunnallinen ja alueellinen verkkokapasiteetti, palvelutietojen hallinta ja valvonta. Digita tarjoaa muitakin palveluita, mutta ne on selkeästi eriytetty verkon ydinpalveluista, jolloin verkon asiakas voi ostaa ne muualta tai tuottaa ne itse.

3. Tarvelähtöisyys ja riskin jako

Digitan verkon rakennussuunnitelma on tehty loppukäyttäjien, sisältötoimijoiden ja palveluoperaattorien tarpeista lähtien. Verkkoa laajennetaan 40 prosentin väestöpeiton jälkeen liiketoiminnan tarpeiden perusteella.

4. Selkeä ja avoin hinnoittelu

Riippumatta siitä, miten mobiilin joukkoviestinnän markkina tullaan määrittelemään, Digita on ottanut lähtökohdaksi avoimen, tasapuolisen, kustannussuuntautuneen ja kohtuullisen hinnoittelun.

5. Kapasiteetin käytön optimointi

Digita huolehtii verkko-operaattorina siitä, että verkon kapasiteetti käytetään tehokkaasti ja että kukaan palvelu lähetetään vain kertaalleen.

6. Vahva sitoutuminen ja panostaminen markkinan luontiin

Digita näkee mobiilin joukkoviestinnän onnistuneen liikkeellelähden niin omalta kannaltaan kuin Suomen kansantaloudenkin kannalta erittäin tärkeänä. Markkinan tehokas liikkeellelähtö vaatii panostuksia kaikilta osapuolilta. Digita panostaa markkinan luontiin a) osallistumalla aktiivisesti loppukäyttäjille suunnattuun viestintään ja markkinointiin, b) rakentamalla 40 prosentin väestöpeiton omalla riskillään, c) edistämällä sisältötoimijoiden ja palveluoperaattorien liikkeellelähtöä joustavalla hinnoittelulla ja toimintamalleilla sekä d) osallistumalla jatkossakin aktiivisesti alan kansainväliseen ja kansalliseen kehitys- ja standardointityöhön.

3.2. Elisa

Elisa esitti hakemuksessaan seuraavan hakemuksen keskeistä sisältöä koskevan tiivistelmän.

Hakija

Elisa on kokenut, valtakunnallisesti toimiva tietoliikennealan kokonaispalvelujen tarjoaja. Elisa tarjoaa matkaviestintäpalveluita yrityksille ja yksityishenkilöille Suomessa ja Virossa. Elisa tuottaa ja kehittää monipuolisia tietoliikennepalveluja nopeaan, tehokkaaseen ja turvalliseen viestintään. Elisa on Euroopan kärkiyhtiöitä uuden teknologian soveltamisessa.

Elisa oli mukana aktiivisesti toteuttamassa pääkaupunkiseudun esikaupallista FinPilot-hanketta yhdessä muiden toimijoiden kanssa. Elisa on myös aktiivisesti edistänyt Forum Virium Helsinki -klusterin puitteissa tapahtuvaa mobiili-tv-palvelukehittäjiin keskittyvää jatkohanketta.

Elisa on muiden FinPilot- hankkeessa mukana olleiden toimijoiden tavoin jäsenenä IPDC-foorumissa. Foorumin tavoitteena on vaikuttaa Euroopan laajuisesti muun muassa taajuuskysymyksiin ja standardointiin sekä tehdä mobiilitelevisio-konseptia tunnetuksi.

Verkko- ja rakentamissuunnitelma

Elisa hakee valtakunnallista verkkotoimilupaa digitaaliseen joukkoviestintäverkkoon neljännelle kanavanipulle mobiilitelevisiotoimintaa varten.

Verkon toteutuksessa käytettävä teknologia perustuu DVB-H-standardiin. DVB-H on broadcast-luonteensa ansiosta tehokkaampi jakelukanava yksisuuntaiseen joukkoviestintään kuin olemassa olevat mobiiliteknologiat.

Verkon peittoalueen rakentamisen painopiste kohdentuu kaupunkeihin ja taajamiin neljännen kanavanipun taajuusluvan rajoitusten mukaisesti. Palvelualueita kehitetään liiketoimintalähtöisesti kysynnän ja markkinan kehittymisen mukaisesti. Tämänhetkisen rakentamissuunnitelman mukaan kaupallisen toiminnan alkaessa vuonna 2007 verkkopeitto kattaisi noin 20 prosenttia neljännen kanavanipun taajuusluvan sallimasta väestöpeitosta saavuttaen vuoteen 2011 mennessä luvan mahdollistaman noin 70 prosentin väestöpeiton. Elisalla on vahva kokemus ja osaaminen digitaalisten verkkojen rakentamisesta ja verkko-operaattoritoiminnasta sekä jo olemassa oleva laaja mastoverkosto, joten verkon rakentamisaikataulua voidaan kysynnän ja markkinatilanteen näin vaatiessa nopeuttaa.

Suunniteltu verkkopalvelutoiminta

Elisan verkkopalveluiden painopiste on täydentää nykyisiä langattomia jakelutekniikoita liikkuville käyttäjille IP-datacast-tyyppisillä palveluilla. Jakelutapana IP-datacast mahdollistaa perinteisen televisioisisällön jakelun lisäksi yhteisölliset viestintä- ja informaatiopalvelut sekä erilaisten ohjelmistotuotteiden lataamisen päätelaitteisiin. Sisällön IP-pohjaisuus sekä käytössä oleva kanavakapasiteetti tekevät mahdolliseksi sen, että loppuasiakkaalle tarjottavan palvelun tuottajat voivat olla joko lähetystoimintaan keskittyneitä mediataloja tai muita Internetiin sisältöä tuottavia tahoja. Palvelutarjoajien asiakashallintarajapinta vuorovaikutteisiin sisältöpalveluihin, käyttäjän tunnistamiseen ja tilaus- ja laskutustoimintoihin voidaan luontevimmin toteuttaa nykyisissä matkapuhelinverkoissa.

Pääkaupunkiseudun DVB-H-koeverkko jatkaa toimintaansa vuoden 2006 loppuun saakka Forum Virium Helsinki -klusterin puitteissa. Elisa uskoo, että kaupallinen toiminta voidaan näin ollen aloittaa vuoden 2007 aikana. Elisa uskoo, että DVB-H-verkko mahdollistaa monipuolisen ohjelmistoto- ja muun sisältötarjonnan loppukäyttäjälle. Elisan lähtökohtana on tuottaa laadukkaita, teknisesti kehittyneitä verkkopalveluita kaikille palveluntarjoajille kohtuullisin ehdoin.

3.3. Telemast

Telemast esitti hakemuksessaan seuraavan hakemuksen keskeistä sisältöä koskevan tiivistelmän.

Johdanto

Toimiluvan tavoitteena mainitun uudenlaisen sisältöpalvelumarkkinan syntymiseksi, mobiilitelevisioliiketoiminnan kannattavuuden varmistamiseksi sekä kaikkien verkossa toimivien yritysten liiketoimintamahdollisuuksien turvaamiseksi on tärkeää, että verkkopalvelujen tarjoaja on taloudellisilta ja teknisiltä resursseiltaan kykenevä verkkoprojektin nopeaan ja tehokkaaseen läpivientiin sekä verkon kustannustehokkaaseen ylläpitoon.

Lisäksi kaikkien toimijoiden edun kannalta on välttämätöntä, että verkko-operaattorina toimii puolueeton ja muihin toimijoihin tasapuolisesti suhtautuva yritys, joka ei kilpaile verkossa toimivien operaattoreiden kanssa samoista loppukäyttäjistä.

Valittaessa verkko-operaattoria tulee päätöksessä huomioida myös muut kilpailulliset näkökohdat. Kilpailun tuominen digitaalisten joukkoviestintäverkkojen operointiin merkitsisi kustannussäästöjä kaikille verkoissa toimiville yrityksille ja sitä kautta myös kuluttajalle. Siksi uusi toimilupa tulisi myöntää yritykselle, jolla ei vielä ole toimilupaa DVB-verkolle.

Telemast kokee, että se täyttää kaikki yllä esitetyt sekä viestintämarkkina-asetetut tavoitteet. Siksi Telemast hakee valtakunnallista digitaalisen joukkoviestintäverkon toimilupaa 20 vuodeksi.

Hakija

Telemastilla on yli 20 vuoden kokemus verkkopalvelujen toimittamisesta suomalaisille kaupallisille radioille. Yrityksen taustalla on vahva ulkomainen verkkopalveluja tarjoava yhtiö, ranskalainen Towercast S.A. jolla on syvällistä DVB osaamista sekä oman DVB-T verkkonsa rakentamisesta ja ylläpidosta että myös DVB-H testiverkon operoinnista Ranskassa.

Telemastin osaaminen ja pitkä kokemus yhdistettynä omistajansa resursseihin antavat erittäin hyvät valmiudet sekä vaativan verkkoprojektin läpiviemiseen nopeasti ja tehokkaasti että verkon kustannustehokkaaseen operoimiseen.

Verkko ja rakentamissuunnitelma

Telemastin suunnitelmissa DVB-H-verkon rakennus voidaan aloittaa vuoden 2006 aikana siten, että verkko olisi mahdollisesti käytettävissä pääkaupunkiseudulla jo vuoden 2006 lopussa. Markkinoiden uskotaan kehittyvän siten, että vuosina 2007 - 2009 verkkoa voidaan laajentaa suurimmista kaupungeista alkaen niin, että verkko on taajuussuunnitelman mukaisessa laajuudessaan käytössä vuoden 2009 loppuun mennessä.

Telemast tulee rakentamaan verkon olemassa olevaa verkkoinfrastruktuuria hyödyntäen, käyttäen joustavasti omia sekä muiden yritysten omistamia mastoja verkon peiton ja kustannustehokkuuden maksimoimiseksi.

Suunniteltu verkkopalvelutoiminta

Telemast esittää käytettäväksi avoimen verkon liiketoimintamallia, jossa toimijoille tarjotaan pääsy verkkoon tasapuolisin ja syrjimättömin ehdoin. Liiketoimintamallin keskeisenä ajatuksena on, että verkko-operaattori ei kilpaile loppukäyttäjistä vaan keskittyy verkon operoimiseen ja uusien liiketoimintamahdollisuuksien luomiseen kaikille verkossa toimiville yrityksille.

Mikäli Telemastille myönnetään toimilupa, se rakentaa kaikille toimijoille avoimen ja kustannustehokkaan digitaalisen joukkoviestintäverkon taajuussuunnitelmassa esitetuille paikkakunnille, sallii pääsyn verkkoonsa syrjimättömin ja tasavertaisin ehdoin eikä tule kilpailemaan loppukäyttäjäraja-pinnassa. Lisäksi se operoi verkkoa kaikkien toimijoiden tarpeet huomioonottavalla liiketoiminta-

mallilla mahdollistaen uusien sisältöpalvelumarkkinoiden syntymisen, helpottaa yritysten markkinoille tulon kynnystä antamalla tarvittaessa resurssinsa sellaisen yrityksen käyttöön, joka haluaa toimia ainoastaan loppukäyttäjärajoissa, sekä tuo kaivattua kilpailua digitaalisten joukkoviestintäverkkojen operointiin.

3.4. Sonera

Sonera esitti hakemuksessaan seuraavan hakemuksen keskeistä sisältöä koskevan tiivistelmän.

Verkko ja rakentamissuunnitelma

Soneran tavoitteena on rakentaa mobiilitelevisiotoimintaan soveltuva valtakunnallinen DVB-H-verkko. Kaupalliseen toimintaan tähtäävän mobiilitelevisioverkon rakentaminen on mahdollista aloittaa jo vuoden 2006 aikana.

DVB-H-verkko ja verkossa käytettävä Internet-protokollan mukainen IP-datacast-tekniikka mahdollistaa erilaisten palveluiden, kuten video-, audio- ja datapalveluiden tarjoamisen hyvin monipuolisesti. Sonera toteuttaa verkon siten, että ohjelma- ja palvelusisältöä voidaan tarjota ja muokata palvelualue- eli paikkakuntaakohtaisesti.

Suomalaiset matkaviestinverkkojen asiakkaat ovat tottuneet laadukkaisiin ja peittoalueeltaan laajoihin matkaviestinverkkoihin, joten Sonera pyrkii rakentamaan laajaa ja laadukasta peittoa myös mobiilitelevisiopalvelujen tarpeisiin käytettävissä olevilla taajuuksilla.

Uuden teknologian ja palvelun nopean omaksumisen ja käyttöönoton takaamiseksi on tärkeitä tarjota palveluita heti alusta mahdollisimman suurelle osalle suomalaisista. Tämän vuoksi Sonera aloittaa mobiilitelevisioverkon rakentamisen suurimmista kaupungeista. Kokeiluverkko rakennetaan pääkaupunkiseudulle Kehä I:n sisäpuoliselle alueelle jo kuluvana vuonna, ja vuoden 2007 aikana verkko laajennetaan Kehä III:n alueelle. Kaupallisen toiminnan on määrä käynnistyä vuoden 2007 kuluessa, jolloin verkkoa ryhdytään laajentamaan pääkaupunkiseudun lisäksi kolmeen väestökeskittymään: Tampereelle, Turkuun ja Ouluun. Vuonna 2009 verkko tulee kattamaan suunnitelman mukaan noin kolmasosan väestöstä.

Peittoaluesuunnittelussa on hyödynnetty Soneran pitkäaikaista kokemusta matkaviestinverkkojen suunnittelusta ja radioaaltojen etenemisen mallinnuksesta Suomen olosuhteissa. Solukkoverkkojen suunnittelusta ja toteuttamisesta on kertynyt hyvää kokemusta mobiilipalvelujen toimivuudesta sisätiloissa.

Sonera perustaa lähetinverkon peittoalueen laajentamisen liiketoiminnan tarpeisiin. Verkko toteutetaan aloittamalla rakentaminen Suomen suurimmista kaupunkialueista ja laajentamalla verkkoa tämän jälkeen markkinoiden kysyntää vastaavasti. Vuosien 2008 - 2010 välillä rakentaminen keskityy kahteenkymmeneen suurimpaan asutuskeskukseen sekä tärkeimpien tiestöjen ja vapaa-ajankeskusten saattamiseen peittoalueen piiriin. Peittoaluetta rakennetaan siten, että peittoalueella saavutetaan myös hyvä sisätilapeitto käyttämällä verkossa riittävää määrää toistimia. Vuonna 2010 saavutetaan suunnitelman mukaan jo yli 50 prosentin väestöpeitto.

Suunniteltu verkkopalvelutoiminta

Soneran näkemyksen mukaan toimilupa ja sen perusteella rakennettava verkko edistää merkittävästi Suomen tele- ja mediatoimintaa. Erillinen mobiilitelevisioverkko ja sen tarjoama palvelukokonaisuus avaa uusia liiketoimintamahdollisuuksia matkaviestintä-, broadcast- ja media-alalla toimiville yrityksille, kun esimerkiksi sekä perinteiset että tähän verkkoon kehittyvät TV-ohjelmistot voivat tavoittaa samanaikaisesti rajoittamattoman joukon matkaviestinasiakkaita.

Sonera on valmis tarjoamaan liiketoimintamahdollisuuksia digitaalisessa mobiilitelevisioverkossa kaikille osapuolille, kuten palveluja ja sisältöä kehittäville yrityksille, TV- ja radioyhtiöille sekä matkaviestin- ja muille palveluoperaattoreille. Näin Sonera haluaa tukea lisäarvoa tuovien erilaisten palveluntarjoajien itsenäistä asemaa heidän kehittäessään omia viestintäpalvelujaan.

DVB-H-verkkoon muutettujen normaalien TV- ja radiolähetysten lisäksi TV-palveluihin voidaan liittää myös interaktiivisia palveluita. Soneran DVB-H-verkon palvelutuotantojärjestelmät valitaan niin, että ne sisältävät sovellustuen myös ns. paluukanavaa eli 2G- tai 3G-verkkoja hyödyntävien palvelujen kehittämiseksi ja tarjoamiselle.

Asiakkaille tarjottavat palvelut ovat avainasemassa uuden mobiilitelevisioverkon menestymisen kannalta. Sonera tulee verkko-operaattorina huolehtimaan mahdollisimman monipuolisesta ja useita päätelaitteita tukevasta palvelutarjonnasta heti alusta alkaen. Mobiilitelevisioverkko-operaattorin rooli on tarjota palveluoperaattoreille ja sisällöntuottajille soveltuvat rajapinnat verkkopalveluihin, joita hyväksikäyttämällä loppuasiakkaille tarjottavia palveluja voidaan toteuttaa.

Verkkopalvelut, joita Sonera tulee tarjoamaan, voidaan jakaa kahteen pääryhmään: kapasiteettipalveluihin ja liitännäpalveluihin. Näiden avulla palveluoperaattorit ja sisällöntuottajat voivat toteuttaa haluamiaan monipuolisia palveluja, kuten TV-, video-, radio- ja musiikkipalveluja. Tarjottavat verkkopalvelut yhdessä tulevat antamaan erilaisia mahdollisuuksia tarjota, paketoita ja hinnoitella palvelutuotteita.

Kapasiteettipalveluissa verkko-operaattori tarjoaa datasiirtokapasiteettia mobiilitelevisiokäyttöön sekä myös muunlaisten datapalveluiden lähettämiseksi. Kapasiteettia tarjotaan molemmissa tapauksissa 64 kbit/s paketeissa tai sen monikerroissa. Mobiilitelevisiokäytössä tarjotaan hallittua kapasiteettia (managed capacity) ja muiden datapalveluiden lähetyksessä ei-hallittua kapasiteettia (unmanaged capacity). Kapasiteettia voidaan myydä valtakunnallisesti tai alueellisesti.

Liitännäpalveluissa on perusliitännäpalvelu ja palvelutuote, johon voidaan sisällyttää lisäpalveluita palveluoperaattorin tai sisällöntuottajan valinnan mukaisesti esimerkiksi palveluoppaan (Electronic Service Guide, ESG) tai maksullisten tuotteiden toteuttamisesta sekä interaktiivisten linkkien toteutuksesta tarvittaessa aina palveluiden laskutukseen tarvittavien laskutustikettien tuottamiseen asti.

4. Sovellettavat säännökset

Viestinverkkotoimiluvan myöntämisen edellytyksistä säädetään viestintämarkkinalain (393/2003) 9 §:ssä.

Pykälän 1 momentin mukaan toimilupa on myönnettävä, jos hakijalla on riittävät taloudelliset voimavarat huolehtia verkkoyrityksen velvollisuuksista eikä lupaviranomaisella ole perusteltua syytä

epäillä hakijan rikkovan viestintämarkkinalain, radiolain (1015/2001, nykyisin laki radiotaajuuksista ja telelaitteista), sähköisen viestinnän tietosuojalain (516/2004) tai muun teletointaa koskevan lain säännöksiä.

Pykälän 2 momentissa on viranomaisverkkoa koskeva säännös, jonka sisällöllä ei ole nyt käsillä olevan asian kannalta merkitystä.

Pykälän 3 momentin mukaan toimilupa on myönnettävä niille hakijoille, joiden toiminta parhaiten edistää viestintämarkkinalain 1 §:ssä säädettyjä tavoitteita, jos toimilupaa ei voida radiotaajuuksien niukkuuden vuoksi myöntää kaikille hakijoille.

Edellä mainitussa momentissa viitatus viestintämarkkinalain 1 §:n mukaan lain tavoitteena on edistää palvelujen tarjontaa ja käyttöä viestintäverkoissa sekä varmistaa, että viestintäverkkoja ja viestintäpalveluita on kohtuullisin ehdoin kaikkien teleyritysten ja käyttäjien saatavilla koko maassa. Lain tavoitteena on lisäksi huolehtia siitä, että Suomessa saatavilla olevat mahdollisuudet televiestintään ovat käyttäjien kohtuullisten tarpeiden mukaisia, keskenään kilpailevia, teknisesti kehittyneitä, laadultaan hyviä, toimintavarmoja ja turvallisia sekä hinnaltaan edullisia.

Viestintämarkkinalain edellytysharkinta tapahtuu kahdessa päävaiheessa jotka ovat luonteeltaan osin erilaisia.

Ensin lain 9 §:n 1 momentin nojalla ratkaistaan hakijan yleinen kelpoisuus toimia verkko-operaattorina. Jos hakija ei täytä näitä edellytyksiä, hakemus hylätään tällä perusteella. Lain 9 §:n 3 momentissa säädettyjä edellytyksiä ei silloin harkita. Hakemus voidaan hylätä 9 §:n 1 momentin nojalla silloinkin, kun hakijoita on vain yksi. Sääntelyn tarkoituksena on estää toimiluvan myöntäminen hakijalle, jolla ei ole esitetyn selvityksen perusteella lainkaan edellytyksiä hoitaa asianmukaisesti verkko-operaattoritoimintaa. Jos hakija täyttää lain 9 §:n 1 momentin mukaiset edellytykset eikä muita hakijoita ole, toimilupa on myönnettävä. Jos 9 §:n 1 momentin edellytykset täyttäviä hakijoita on enemmän kuin myönnettävissä olevia toimilupia, hakemuksia on arvioitava lain 9 §:n 3 momentissa säädettyjen edellytysten kannalta.

Lain 9 §:n 1 momentissa edellytetään ensinnäkin riittäviä taloudellisia voimavaroja huolehtia verkko-yrityksen velvollisuuksista. Toimiluvan haltijalle ei synny toimiluvan nojalla ainoastaan oikeutta rakentaa verkko, vaan toimilupa luo samalla myös velvollisuuden verkon rakentamiseen ja ylläpitämiseen. Verkko-yrityksen velvollisuuksilla tarkoitetaan säännöksessä juuri tätä velvollisuutta. Tämän vuoksi arvioitaessa hakijan taloudellisten voimavarojen riittävyyttä arvioinnissa on otettava huomioon muiden seikkojen ohessa erityisesti myönnettävän toimiluvan kohteena olevan verkon rakentamisesta aiheutuvat kustannukset. Taloudellisilla voimavaroilla tarkoitetaan säännöksessä hakijan omien varojen lisäksi myös hakijan mahdollisuuksia saada ulkopuolista rahoitusta. Sillä, min-kälaista ulkopuolinen rahoitus on, ei ole merkitystä asiaa ratkaistaessa. Rahoitus voi perustua tavanomaiseen pankkilainaan, osakepääoman korotukseen, yhteiskunnan tukeen tai muuhun rahoitusvälineeseen. Olennaisia asiaa ratkaistaessa ovat hakijan esittämät suunnitelmat ja selvitykset sekä erityisesti arvio niiden uskottavuudesta. Arvioon saattavat vaikuttaa hakijan maksuvalmiuden lisäksi esimerkiksi tiedot hakijan luottokelpoisuudesta sekä myönnettävän toimiluvan hakijan taloudellista asemaa parantava vaikutus sekä toimiluvan mahdollistaman toiminnan aikana tuoma tulorahoitus. Arvioon sisältyy epävarmuustekijöitä ja säännöstä on sovellettava tämän vuoksi varovaisesti. Säännöksen merkitys vaihtelee käytännössä tapauskohtaisesti. Jos hakijana on uusi yritys, joka ei ole aiemmin toiminut suomalaisilla telemarkkinoilla, edellytyksen täyttyminen on tutkittava huolellisesti.

Alalla pitkään toimineen pörssiyhtiön osalta edellytyksen voidaan katsoa täyttyvän, jos mitään erityisiä syitä epäillä taloudellisten voimavarojen riittävyyttä ei ilmene.

Toinen lain 9 §:n 1 momentin edellytyksistä liittyy arvioon hakijan moitteettomasta käyttäytymisestä tulevaisuudessa. Mikä hyvänsä epäasiallinen käytös ei riitä hylkäysperusteeksi, vaan epäilyn kohteena on oltava lain säännösten vastainen teko tai laiminlyönti. Lisäksi kyseeseen tulevan lain on oltava joko säännöksessä nimetty tai muu teletoimintaa sääntelevä laki. Säännöksessä on kyse tulevaisuudessa tapahtuvan lainvastaisen teon todennäköisyysarviosta. Mikä hyvänsä epäily ei riitä hakemuksen hylkäämiseen, vaan epäilyn täytyy olla järkevä ja perustua joihinkin ulkoisesti havaittaviin tosiasioihin. Esimerkkinä tällaisesta seikasta voisi tulla kyseeseen hakijan tiedossa olevat aikaisemmat lainvastaiset menettelyt ja niiden perusteella tehtävä arvio hakijan tulevasta käyttäytymisestä.

Lain 9 §:n 3 momentissa on säännös, jonka nojalla yleiset edellytykset täyttäneistä hakijoista valitaan tilanteesta riippuen joko yksi tai useampi hakija, jolle toimilupa myönnetään. Valintatapa on luonteeltaan kilpailu, jossa hakijat asetetaan säännöksessä olevien kriteerien avulla paremmuusjärjestykseen. Valintakriteeri on säännöksessä kytketty lain tavoitteiden edistämiseen. Valintakriteerin todellinen sisältö määräytyy siten lain 1 §:ssä olevan yksityiskohtaisen tavoiteluettelon kautta.

Tavoiteluettelon ensimmäinen osa, jonka mukaan lain tavoitteena on edistää palvelujen tarjontaa ja käyttöä viestintäverkoissa sekä varmistaa, että viestintäverkkoja ja viestintäpalveluita on kohtuullisin ehdoin kaikkien teleyritysten ja käyttäjien saatavilla koko maassa, on sanamuodoltaan yleinen. Tämän vuoksi se voidaan nähdä lukijaa ohjaavana johdantosäännöksenä lain yleisiin tavoitteisiin. Tämän lisäksi sillä on itsenäinen merkitys arvioitaessa tavoiteluettelon toisen osan yksityiskohtaisemmin ilmaistuja osatavoitteita. Toimilupapäätöksen perustelemisen kannalta tärkeä on myös tavoiteluettelon toisen osan ensimmäinen kohta, jonka mukaan tavoitteena on huolehtia siitä, että Suomessa saatavilla olevat mahdollisuudet televiestintään ovat käyttäjien kohtuullisten tarpeiden mukaisia. Myös loput luettelon tavoitteet ovat tärkeitä, mutta ne ovat selvästi päällekkäisiä edellä kerrotun tavoitteen kanssa. On selvää, että edullinen hinta on myös käyttäjän kohtuullinen tarve. Loput tavoitteet ovat myös keskenään osin päällekkäisiä kuten kehittynyt tekniikka ja hyvä laatu sekä osin ristiriitaisia kuten hyvä laatu ja halpa hinta. Tavoiteluettelo onkin tältä osin nähtävä enemmänkin esimerkkiluettelona niistä seikoista joihin pitää kiinnittää huomiota käyttäjän etua arvioitaessa, kuin luettelona, jonka jokaisen kohdan hakijan tulee mahdollisimman hyvin täyttää voittaakseen kilpailun. Varsinkin jos tavoitteet ovat ristiriitaisia, niiden keskinäinen painoarvo on ratkaistava jollain muulla kriteerillä. Tällaisena kriteerinä on pidettävä edellä kerrottua palvelujen saatavuutta koskevaa edellytystä ja viime kädessä käyttäjän kohtuullista tarvetta.

5. Yleisten edellytysten arviointi (VML 9§:n 1 momentti)

5.1. Taloudelliset voimavarat

Viestintämarkkinalain 9 §:n 1 momentin mukaan toimiluvan myöntäminen edellyttää, että hakijalla on riittävät taloudelliset voimavarat huolehtia verkkoyrityksen velvollisuuksista. Sovellettavaa säännöstä on selostettu tarkemmin kohdassa 4.

Digitan, Elisan ja Soneran omat taloudelliset voimavarat ovat hakemuksessa esitetyn selvityksen perusteella laissa tarkoitettulla tavalla riittävät.

Telemast Nordicin omat taloudelliset voimavarat ovat pienemmät kuin muilla hakijoilla ja sen toiminta Suomessa on ollut vähäisempää. Hakija on esittänyt rahoitussuunnitelman, joka perustuu toiminnan alkuvaiheessa yhtiön omistajalta saatavaan rahoitukseen. Rahoitussuunnitelmaa on pidettävä tältä osin uskottavana eikä sen toteuttamiskelpoisuutta ole syytä epäillä. Tällä perusteella myös Telemast Nordicin taloudellisten voimavarojen on katsottava olevan laissa tarkoitettulla tavalla riittävät.

5.2. Perusteltu epäily lainvastaisesta toiminnasta

Viestintämarkkinalain 9 §:n 1 momentin mukaan toimiluvan myöntäminen edellyttää sitä, ettei lupaviranomaisella ole perusteltua syytä epäillä hakijan rikkovan viestintämarkkinalain, radiolain (nykyisin laki radiotaajuuksista ja telelaitteista), sähköisen viestinnän tietosuojalain tai muun teletoimintaa koskevan lain säännöksiä. Sovellettavaa säännöstä on selostettu tarkemmin kohdassa 4.

Lupaviranomaisella ei ole minkään hakijan osalta perusteltua syytä epäillä säännöksessä tarkoitettua lainvastaista menettelyä.

Kaikki hakijat täyttävät edellytyksen.

6. Hakijoiden vertailu (VML 9§:n 3 momentti)

6.1. Johdanto

Koska kaikki hakijat täyttävät viestintämarkkinalain 9 §:n 1 momentin mukaiset edellytykset, 9 §:n 3 momentin mukainen vertailu tehdään kaikkien hakijoiden kesken. Sovellettavia säännöksiä on selostettu tarkemmin kohdassa 4.

6.2. Keskinäinen kilpailu

Viestintämarkkinalain 9 §:n 3 momentin ja siinä mainitun 1 §:n mukaan toimilupaharkinnassa on otettava huomioon se, kuinka hyvin hakijan toiminta edistäisi sitä, että Suomessa saatavilla olevat mahdollisuudet televiestintään ovat keskenään kilpailevia.

Teleyritysten keskinäisellä kilpailulla pyritään varmistamaan televerkkojen tehokas toiminta, korkealaatuiset palvelut ja edulliset hinnat. Kilpailua voidaan edistää lähinnä vaikuttamalla siihen, että markkinoilla toimii riittävästi tasavahvoja ja toisistaan riippumattomia yrityksiä. Erityispiirteensä nyt käsillä olevassa toimiluvassa voidaan pitää sitä, että toimilupia mobiilitelevisioverkkoon myönnetään tässä vaiheessa vain yksi. Kilpailua voi silloin syntyä ensinnäkin tämän ja muiden viestintäverkkojen välille ja toisaalta tätä verkkoa käyttävien palveluyritysten välille. Verkon avoimuus on keskeinen palveluyritysten välistä kilpailua edistävä tekijä. Toimiluvan myöntäminen sellaiselle yritykselle, jolla on jo merkittävä asema Suomen telemarkkinoilla, saattaa haitata nyt rakennettavan ja jo olemassa olevien verkkojen välistä kilpailua.

Elisa ja Sonera ovat molemmat matkaviestinoperaattoreita. Molempien esittämä verkko olisi avoin ja verkkopalvelua myytäisiin tasapuolisesti ja syrjimättömin ehdoin palveluoperaattoreille. Digita ja Telemast ovat molemmat joukkoviestintäoperaattoreita. Molempien esittämä verkko olisi avoin ja verkkopalvelua myytäisiin vain ulkopuolisille palveluoperaattoreille. Kumpikaan yrityksistä ei itse

toimisi palveluyrityksenä lainkaan. Digitan ja Telemastin esittämä verkko on siten avoimempi kuin Elisän ja Soneran esittämä verkko. Digitalla on vahva asema Suomen telemarkkinoilla erityisesti joukkoviestintäverkoissa. Vastaavasti Elisalla ja Soneralla on vahva asema matkaviestinverkoissa. Myöntämällä toimilupa Telemastille alalle saataisiin uusi merkittävä toimija. Puhtaasta keskinäisen kilpailun edistämisen näkökulmasta Telemast on siten vahvempi kuin muut hakijat. Digita on verkon avoimuuden suhteen parempi kuin Elisa ja Sonera. Elisän ja Soneran välillä ei ole merkittäviä eroja verkon avoimuuteen tai nykyiseen markkina-asemaan liittyvillä kriteereillä mitattuna.

6.3. Hintojen edullisuus

Viestintämarkkinalain 9 §:n 3 momentin ja siinä mainitun 1 §:n mukaan toimilupaharkinnassa on otettava huomioon se, kuinka hyvin hakijan toiminta edistäisi sitä, että Suomessa saatavilla olevat mahdollisuudet televiestintään ovat hinnaltaan edullisia.

Toimilupa myönnetään televerkkopalvelun tarjontaan, ei televerkon kautta loppukäyttäjille tarjottuihin palveluihin. Tämä on otettava huomioon hintojen edullisuutta arvioitaessa. Hintojen edullisuudella tarkoitetaan toimiluvan haltijan ja palveluyrityksen välistä hinnoittelua sekä palveluyrityksen ja loppukäyttäjän välistä hinnoittelua. Nämä kaksi hintaa liittyvät toisiinsa siten, että teleyritysten väliset tukkuhinnat vaikuttavat teleyrityksen ja käyttäjän välisiin vähittäishintoihin.

Kilpailu on tärkeä hintoihin vaikuttava yksittäinen tekijä. Keskinäisen kilpailun merkitystä on käsitelty edellä. Tämän lisäksi hintoihin vaikuttaa se, kuinka tehokkaasti teleyritys pystyy verkon rakentamaan ja ylläpitämään. Tehokkuuteen vaikuttavia tekijöitä ovat ainakin yrityksen verkon rakentamista koskeva osaaminen ja kokemus sekä mahdollisuus käyttää yrityksen hallinnassa jo olevia perusrakenteita kuten mastoja ja siirtoverkkoja hyväksi rakennustoiminnassa. Toisaalta uuden toimijan etuna voi tässä suhteessa toimia se, että yrityksellä ei ole muusta toiminnasta aiheutuvia rasitteita. Tiivistäen voidaan arvioida, että alalla toimivilla yrityksillä on ainakin jonkinasteinen tehokkuusetu suhteessa alalle tuleviin yrittäjiin.

Digita, Elisa ja Sonera ovat Suomessa pitkään toimineita merkittäviä teleyrityksiä. Elisalla ja Soneralla on molemmilla verkkotoimilupa sekä toisen että kolmannen sukupolven matkaviestinverkkoon. Digitalla on toimilupa digitaaliseen radio- ja televisioverkkoon sekä 450 megahertsin taajuusalueen digitaaliseen matkaviestinverkkoon. Telemastin verkko-operaattoritoiminta Suomen markkinoilla on ollut tähän asti vähäisempää. Sillä on alueellinen toimilupa digitaaliseen radioverkkoon.

Digitalla, Elisalla ja Soneralla on hyvä osaaminen ja laaja kokemus viestintäverkkojen suunnittelussa, rakentamisessa ja käytössä. Myös Telemastin osaaminen on samalla tasolla, kun otetaan huomioon sen omistajan käytössä olevat voimavarat. Telemastin paikallistuntemus on jossain määrin heikompi kuin muiden hakijoiden.

Elisän ja Soneran osaaminen painottuu enemmän matkaviestinverkkoihin. Telemastin ja Digitan osaaminen painottuu enemmän joukkoviestintäverkkoihin. Digita toimii tosin nykyisin laajasti myös matkaviestinverkoissa.

Digitalla, Elisalla ja Soneralla on Suomessa valmiiksi rakennettuna ja ylläpidettynä maankattava viestintäverkko. Telemast joutuisi muita enemmän rakentamaan verkkoa ja ostamaan palveluita ulkopuolisilta. Telemast on tässä suhteessa jossain määrin heikommassa asemassa kuin muut hakijat.

6.4. Kehittynyt tekniikka ja hyvä laatu

Viestintämarkkinalain 9 §:n 3 momentin ja siinä mainitus 1 §:n mukaan toimilupaharkinnassa on otettava huomioon se, kuinka hyvin hakijan toiminta edistäisi sitä, että Suomessa saatavilla olevat mahdollisuudet televiestintään ovat teknisesti kehittyneitä ja laadultaan hyviä.

Palvelun tekninen kehittyneisyys näyttäytyy käyttäjälle parempana laatuna. Toimiluvan kohteena oleva toiminta mahdollistaa uuden tavan vastaanottaa televisiolähetyksiä ja niitä muistuttavaa sisältöä liikkuvaan digitaaliseen päätelaitteeseen. Toimiluvan tavoitteena on luoda edellytykset uudenlaisten sisältöpalvelumarkkinoiden syntymiselle. Verkon toteutuksessa käytettävä tekniikka sidotaan jo toimilupaehdoissa DVB-H –standardin mukaiseen tekniikkaan. Toimiluvan haltijan mahdollisuudet vaikuttaa verkon ominaisuuksiin tekniikkaa koskevilla valinnoilla ovat tästä johtuen rajalliset. Tekniikan kehittyneisyyttä on arvioitava näistä lähtökohdista käsin.

Samalla tavalla kuin hintojen edullisuus, myös se, kuinka tehokkaasti teleyritys pystyy rakentamaan verkon ja ylläpitämään sitä vaikuttaa merkittäväällä tavalla palvelujen laatuun. Rakentamistehokkuutta on käsitelty edellä. Tämän lisäksi voidaan arvioida hakijoiden osallistumista valitun tekniikan kehitystyöhön.

Digita on suunnitellut ja rakentanut Suomessa DVB-H -koeverkkoja. Digita on osallistunut DVB-H –tekniikan kehitys- ja standardointityöhön. Lisäksi on otettava huomioon se, että DVB-H –tekniikka on teknisesti Suomen maanpäällisessä digitaalisessa televisioverkossa käytettävän DVB-T –tekniikan muunnelma. Telemastin omistaja on vastaavasti rakentanut Ranskassa DVB-H –koeverkon sekä oman DVB-T –verkon. Elisa ja Sonera ovat Suomessa osallistuneet aktiivisesti DVB-H –tekniikan kehitystyöhön.

Tämän valintaedellytyksen näkökulmasta Digita ja Telemastia voidaan pitää parempina kuin Elisaa ja Soneraa. Keskinäisessä vertailussa Digita ja Telemast ovat melko tasaväkisiä. Sama koskee Elisan ja Soneran keskinäistä vertailua.

6.5. Toimintavarmuus ja turvallisuus

Viestintämarkkinalain 9 §:n 3 momentin ja siinä mainitun 1 §:n mukaan toimilupaharkinnassa on otettava huomioon se, kuinka hyvin hakijan toiminta edistäisi sitä, että Suomessa saatavilla olevat mahdollisuudet televiestintään ovat toimintavarmoja ja turvallisia.

Toimintavarmuuteen ja turvallisuuteen vaikuttavat tekijät ovat käytännössä samat kuin edellä hintoihin ja laatuun liittyvät edellytykset. Näiden lisäksi toimintavarmuus ja turvallisuus riippuvat olennaisesti teleyrityksen halusta panostaa erityisesti näihin asioihin.

Kaikkia hakijoita on pidettävä tässä suhteessa tasaväkisinä.

6.6. Käyttäjien kohtuulliset tarpeet

Viestintämarkkinalain 9 §:n 3 momentin ja siinä mainitun 1 §:n mukaan toimilupaharkinnassa on otettava huomioon se, kuinka hyvin hakijan toiminta edistäisi sitä, että Suomessa saatavilla olevat mahdollisuudet televiestintään ovat käyttäjien kohtuullisten tarpeiden mukaisia.

Kuten edellä kohdassa 4 on todettu, tämä edellytys on osin päällekkäinen edellä käsiteltyjen edellytysten kanssa. Näitä käyttäjien kohtuullisiin tarpeisiin lomittuvia tavoitteita on jo käsitelty edellä. Keskinäisen kilpailun, hintojen edullisuuden, kehittyneen tekniikan, hyvän laadun, toimintavarmuuden ja turvallisuuden osalta viitataan aiemmissa kohdissa sanottuun.

Käyttäjien kohtuullisiin tarpeisiin kytkeytyvät lisäksi hakijoiden rakentamissuunnitelmat ja erityisesti niissä esitetyt aikataulu- ja peittoaluesuunnitelmat. Hakijoiden vertailemiseen liittyy tältä osin merkittävä ongelma. Vertailtavana eivät ole hakijoiden verkkojen haja-asutuspeitto eikä rakentamisnopeus vaan hakijoiden näitä seikkoja koskevat suunnitelmat. Hakijoiden suunnitelmiin liittyy epävarmuustekijöitä, jotka eivät ole hakijoiden omien vaikutusmahdollisuuksien ulottuvilla. Lisäksi hakijoiden keskinäistä paremmuutta mittaavassa hakumenettelyssä on tyypillistä se, että hakijoilla on taipumus esittää varsin toiveikkaita ja jopa toteuttamiskelvottomia suunnitelmia verkon rakentamisaikataulusta ja peittoalueesta. Tämän vuoksi hakijoiden esittämiin suunnitelmiin on suhtauduttava ainakin jossain määrin varovaisesti. Rakentamissuunnitelmat ovat sinänsä tärkeä osa valintamenettelyä, mutta suunnitelmille ei voida antaa ratkaisevaa merkitystä hakijoiden keskinäistä paremmuutta ratkaistaessa.

Hakijat ovat hakemuksissaan esittäneet rakentamis- ja rahoitussuunnitelmansa. Kaikkien hakijoiden suunnitelmia on pidettävä toteuttamiskelpoisina. Kaikissa hakemuksissa on sitoumus rakentaa verkkoa omalla riskillä tiettyyn pisteeseen, jonka jälkeen verkon rakentaminen määräytyisi kaupallisen kysynnän perusteella. Kaikilla hakijoilla on myös katsottava olevan riittävät voimavarat rakentamissuunnitelmiansa toteuttamiseen.

Digita on rakentamissuunnitelmassaan luvannut rakentaa omalla riskillään 40 prosentin väestöpeiton, josta ensimmäiset 30 prosenttia rakennettaisiin tämän vuoden loppuun mennessä. Tämä on enemmän ja nopeammin kuin mitä muut hakijat ovat luvanneet. Digita on tällä mittarilla mitattuna parempi kuin muut hakijat.

6.7. Yhteenveto ja johtopäätökset

Kaikki hakijat ovat tasaväkisiä eikä mikään hakijoista ole selvästi parempi tai huonompi kuin muut.

Elisa ja Sonera ovat molemmat matkaviestinoperaattoreita. Niiden taloudelliset ja muut voimavarat ovat hyvin samanlaisia. Molemmille mobiilitelevisiotoiminnan aloittaminen merkitsisi nykyisen toiminnan laajentamista jossain määrin uudentyyppiselle toimialalle. Molemmilla on vankka osaaminen ja kokemus mobiilissa tekniikassa ja vastaavasti vähäisempi kokemus televisiotyypisen sisällön jakelussa. Molemmat ovat olleet aktiivisia DVB-H –tekniikan kehittämisessä Suomessa. Molempien esittämä verkko olisi avoin, ja verkkopalvelua myytäisiin tasapuolisin ja syrjimättömin ehdoin palveluoperaattoreille.

Digita ja Telemast ovat molemmat joukkoviestintäoperaattoreita. Digitalla on tosin Suomessa myös yksi matkaviestinverkkolupa. Molemmille mobiilitelevisiotoiminnan aloittaminen merkitsisi nykyi-

sen toiminnan laajentamista jossain määrin uudentyypiselle toimialalle. Digitalla on vankka osaaminen ja kokemus televisio- ja radiolähetysten tekniikassa mutta myös kokemusta mobiilitekniikassa. Telemastin ja sen omistajan osaaminen ja kokemus painottuu enemmän televisio- ja radiolähetystekniikkaan. Digitan ja Telemastin esittämä verkko olisi avoin ja verkkopalvelua myytäisiin vain ulkopuolisille palveluoperaattoreille. Kumpikaan yrityksistä ei itse toimisi palveluyrityksenä lainkaan.

Digitan ja Telemastin esittämä verkko on siten avoimempi kuin Elisan ja Soneran esittämä verkko. Jos toimilupa myönnetään Digitalle tai Telemastille, Elisa ja Sonera voivat toimia tässä verkossa palveluoperaattoreina ja tämän lisäksi tarjota erillisen paluukanavan omassa matkaviestinverkoonsaan. Verkon avoimuus on tärkeä, koska toimilupia myönnetään tässä vaiheessa vain yksi. Viestintävirasto ei voi määrätä toimiluvan haltijaa huomattavan markkinavoiman yritykseksi, koska Euroopan yhteisön lainsäädäntö ei käytännössä tunne asiaan soveltuvaa markkinamäärittelyä. Viestintävirasto ei voi siten viestintämarkkinalain nojalla asettaa toimiluvanhaltijalle avoimuusvelvoitteita. Ainoa tapa vaikuttaa verkon avoimuuteen on ottaa se huomioon jo toimilupaa myönnettäessä. Tällä perusteella on katsottava, että Digita ja Telemast ovat hakijoista parempia kuin Elisa ja Sonera.

Digitan ja Telemastin esittämien verkkojen avoimuuden välillä ei ole merkittäviä eroja. Digitan ja Telemastin erot hakijoina liittyvät niiden asemaan Suomen telemarkkinoilla, niiden käytettävissä oleviin voimavaroihin verkon rakentamisessa sekä niiden esittämiin rakentamisaikatauluihin.

Digitalla on vahva asema Suomen telemarkkinoilla erityisesti joukkoviestintäverkoissa. Myöntämällä toimilupa Telemastille alalle saataisiin uusi merkittävä toimija. Puhtaasta keskinäisen kilpailun edistämisen näkökulmasta Telemast olisi siten Digita vahvempi hakija.

Digitan vahvuutena on vastaavasti erittäin hyvä teknologinen osaaminen, verkon rakentamiseen hyvin soveltuvat antennipaikat ja muut perusrakenteet, hyvä paikallistuntemus ja maan kattava valmis organisaatio. Lisäksi Digita on rakentamissuunnitelmassaan luvannut rakentaa omalla riskillään 40 prosentin väestöpeiton, josta ensimmäiset 30 prosenttia rakennettaisiin tämän vuoden loppuun mennessä. Tämä on enemmän ja nopeammin kuin mitä Telemast on luvannut.

Vertailtaessa Digitan ja Telemastin paremmuutta on viime kädessä otettava huomioon se, että teleyritysten keskinäisellä kilpailulla pyritään varmistamaan televerkkojen tehokas toiminta, korkealaatuiset palvelut ja edulliset hinnat. Kilpailu on väline, jonka tarkoituksena on edistää käyttäjien etua. Tämän vuoksi kriteeri liittyy kiinteästi kaikkiin muihin kriteereihin eikä sille pidä antaa liikaa itsenäistä painoarvoa. Kilpailua voidaan edistää lähinnä vaikuttamalla siihen, että alalla toimii riittävästi tasavahvoja, tehokkaasti toimivia ja toisistaan riippumattomia yrityksiä. Jos kilpailun edistäminen ei pitkälläkään aikavälillä koidu käyttäjien eduksi, asiaa ei pidä ratkaista kilpailun merkitystä liiaksi painottaen.

Telemastin valintaa voitaisiin perustella kilpailun edistämiseen liittyvillä perusteilla. Kaikilla muilla perusteilla Digita on joko selvästi tai ainakin jossain määrin parempi kuin Telemast.

Edellä kerrotuilla perusteilla on katsottava, että Digita Oy:n toiminta edistää asiaan vaikuttavia eri seikkoja kokonaisuutenakin harkittaessa kaikista hakijoista parhaiten viestintämarkkinalain 1 §:ssä säädettyjä tavoitteita.

PÄÄTÖKSEN LOPPUTULOS

Edellä kerrotuilla perusteilla toimilupa myönnetään Digita Oy:lle tämän päätöksen liitteenä (liite 1) olevasta toimiluvasta ilmenevin ehdoin ja Elisa Oyj:n, Telemast Nordic Oy:n ja Sonera Mobile Networks Oy:n hakemukset hylätään.

LIITTEET

- 1 Toimilupa
- 2 Valitusosoitus

PÄÄTÖKSEN LIITE 1

Valtioneuvoston myöntämä digitaalista joukkoviestintäverkkoa koskeva toimilupa

Luvanhaltija

Digita Oy

Verkkopalvelu

Luvanhaltijalla on oikeus tarjota verkkopalvelua digitaalisessa joukkoviestinverkossa.

Verkon toteutuksessa käytettävän tekniikan on oltava DVB-H-standardin mukainen. Verkon tulee tukea IPDC-standardin mukaisia päätelaitteita. Verkko tulee toteuttaa siten, että sitä on mahdollista täydentää digitaalisten radiosisältöjen jakeluun.

Taajuudet

Luvanhaltijalla on oikeus harjoittaa toimiluvan mukaista toimintaa televisio- ja radiotoimintaan sekä toimiluvanvaraiseen teletuomintaan määrättyjen taajuusalueiden käyttösuunnitelmasta annetussa valtioneuvoston asetuksessa määrättyllä taajuusalueella.

Maantieteellinen toimialue

Luvanhaltijan maantieteellinen toimialue on koko maa lukuun ottamatta Ahvenanmaan maakuntaa.

Voimassaoloaika

Toimilupa on voimassa 22 päivään maaliskuuta 2026 saakka.

Rakentamisvelvoite

Luvanhaltija on velvollinen rakentamaan verkon toimiluvan liitteenä olevan rakentamissuunnitelman mukaisesti, ellei liikenne- ja viestintäministeriö luvanhaltijan hakemuksesta toisin määrää.

Luvanhaltijan on vuosittain maaliskuun viimeiseen päivään mennessä esitettävä liikenne- ja viestintäministeriölle selvitys verkon rakentamisesta, palvelujen käytöstä ja sen hetkistä rakentamissuunnitelmista sekä arvio verkkopalvelujen kysynnästä ja muista rakentamissuunnitelmien kannalta merkityksellisistä seikoista.

Toimiluvan peruuttamisesta toimilupaehtoja koskevan laiminlyönnin perusteella säädetään viestintämarkkinalain 12 §:ssä.

Verkon avoimuus

Luvanhaltija on velvollinen tarjoamaan verkkopalveluja tasapuolisin ja syrjimättömin ehdoin kaikille palveluyrityksille.

Luvanhaltija ei saa myydä enempää kuin kolmasosan verkon kokonaiskapasiteetista yhdelle palveluyritykselle, ellei liikenne- ja viestintäministeriö luvanhaltijan hakemuksesta toisin määrää.

Luvanhaltijalla ei ole oikeutta toimia itse palveluyrityksenä toimiluvan kohteena olevassa verkossa.

Muut ehdot

Muilta osin luvanhaltijan oikeuksista ja velvollisuuksista on voimassa, mitä viestintämarkkinalaissa säädetään.

Helsingissä 16 päivänä maaliskuuta 2006

Allekirjoitukset

Toimiluvan liite

Suunnitelma verkon rakentamiselle vuosina 2006 - 2007

Toimiluvan liite

Digita Oy:n suunnitelma verkon rakentamiselle vuosina 2006 - 2007

Suunnitelman mukainen 40 prosentin väestöpeitto on esitetty liitteissä 1 ja 2. Tämä väestöpeitto toteutetaan riippumatta siitä, miten verkon kaupallinen käyttöönotto kehittyy.

Verkkosuunnitelmaa tehtäessä on otettu huomioon seuraavat **tavoitteet**:

- Verkko täyttää kaikki toimiluvan edellytykset
- Verkko pyrkii täyttämään Digitan näkemyksen mukaan keskeisten asiakasryhmien eli matkapuhelinoperaattoreiden ja sisältötoimijoiden tarpeet
- Verkon palvelut pyritään saamaan kaupalliset reunaehdot huomioiden mahdollisimman nopeasti mahdollisimman usean suomalaisen saataville
- Matkaviestinverkkona DVB-H-verkon tulee kattaa keskeiset liikenneväylät ja liikennevälineet
- Palveluita käytetään ennen kaikkea pieniantennisilla matkaviestimillä
- Palvelut tulee olla pääsääntöisesti käytettävissä myös sisätiloissa

Digita sitoutuu rakentamaan omalla riskillään **40 prosentin** väestöpeiton. **Peittoalueen rakentamissuunnitelma ja – aikataulu** on seuraava:

- Digitalla on valmius aloittaa laitehankinnat ja nykyisen Kehä I:n sisäpuolisen alueen kattavan koeverkon laajentaminen välittömästi toimiluvan astuttua voimaan
- Sitoumuksen mukainen verkko rakennetaan kahdessa päävaiheessa
- Liitteiden 1 ja 2 peittoaluekartat ovat vaihtoehtoiset ja lopullinen toteutus voi olla myös jotakin näiden kahden peittoaluekartan väliltä riippuen asiakastarpeista ja RRC06-taajuuskonferenssin tuloksista
- Vaihe 1 on molemmissa vaihtoehtoissa sama. Vaihe 1 valmistuu 1.12.2006 ja sen väestöpeitto on 29 prosenttia
 - Tämän vaiheen peittoalue on molemmissa kuvissa sama ja se on esitetty tumman sinisellä värillä
 - Alue kattaa pääkaupunkiseudulla Kehä III:n sisäpuolisen alueen sekä kartassa kuvatut alueet Tampereella, Turussa ja Oulussa
 - lisäksi katetaan pääkaupunkiseudun koko metroverkosto
- Vaiheelle 2 on esitetty kaksi vaihtoehtoista peittoaluelajennusta. Laajennukset on esitetty liitteissä 1 ja 2 vaaleansinisellä värillä. Lopullinen toteutus voi olla myös jotakin näiden kahden vaihtoehdon väliltä
- Liikkeellelähdön onnistumisen kannalta on tärkeää, että vaihe 2 rakennetaan asiakastarpeisiin perustuen. Lisäksi mikäli RRC06:n myötä ei saada uusia taajuuksia DVB-H -käyttöön, tiepeittoa ei voida toteuttaa.
- Joka tapauksessa Digita sitoutuu siihen, että vaihe 2 valmistuu 1.12.2007 ja sen väestöpeitto on 40 prosenttia
- Vaihtoehdossa 2a (Liite 1) verkko laajennetaan Lahteen, rakennetaan tiepeitto valtateille 1, 3 ja 4 sekä peitetään teiden varsilla sijaitsevat taajamat.
- Vaihtoehdossa 2b (liite 2) verkkoa laajennetaan parantamalla vaiheen 1 kaupunkien peittoa sekä lisäämällä peittoalueeseen Lahti, Jyväskylä, Kuopio, Järvenpää, Kerava ja Tuusula

- Kartassa esitetty peittoalue on suunniteltu sisäpeitolle ja matkaviestinvastaanottoon. Kaikissa rakennuksissa sisävastaanottoa ei voida taata

Verkon **kapasiteetti** rakennetaan kaupallisen kysynnän mukaan aina nykyiseen DVB-H-standardin mukaiseen maksimiin saakka:

- Verkon kapasiteetti mitoitetaan kysynnän mukaan
- Mikäli kysyntä on vuosina 2006 ja 2007 alle 6 Mbit/s, käytetään aluksi QPSK-modulaatiota
- Mikäli kysyntä on jo vuonna 2007 yli 6 Mbit/s, käytetään 16QAM-modulaatiota
- Digita sitoutuu maksimissaan 9.2 Mbit/s mukaiseen teholliseen verkkokapasiteettiin, joka on Digitan nykyisen näkemyksen ja teknisten mittausten mukaan tämän hetkinen optimaalinen maksimikapasiteetti

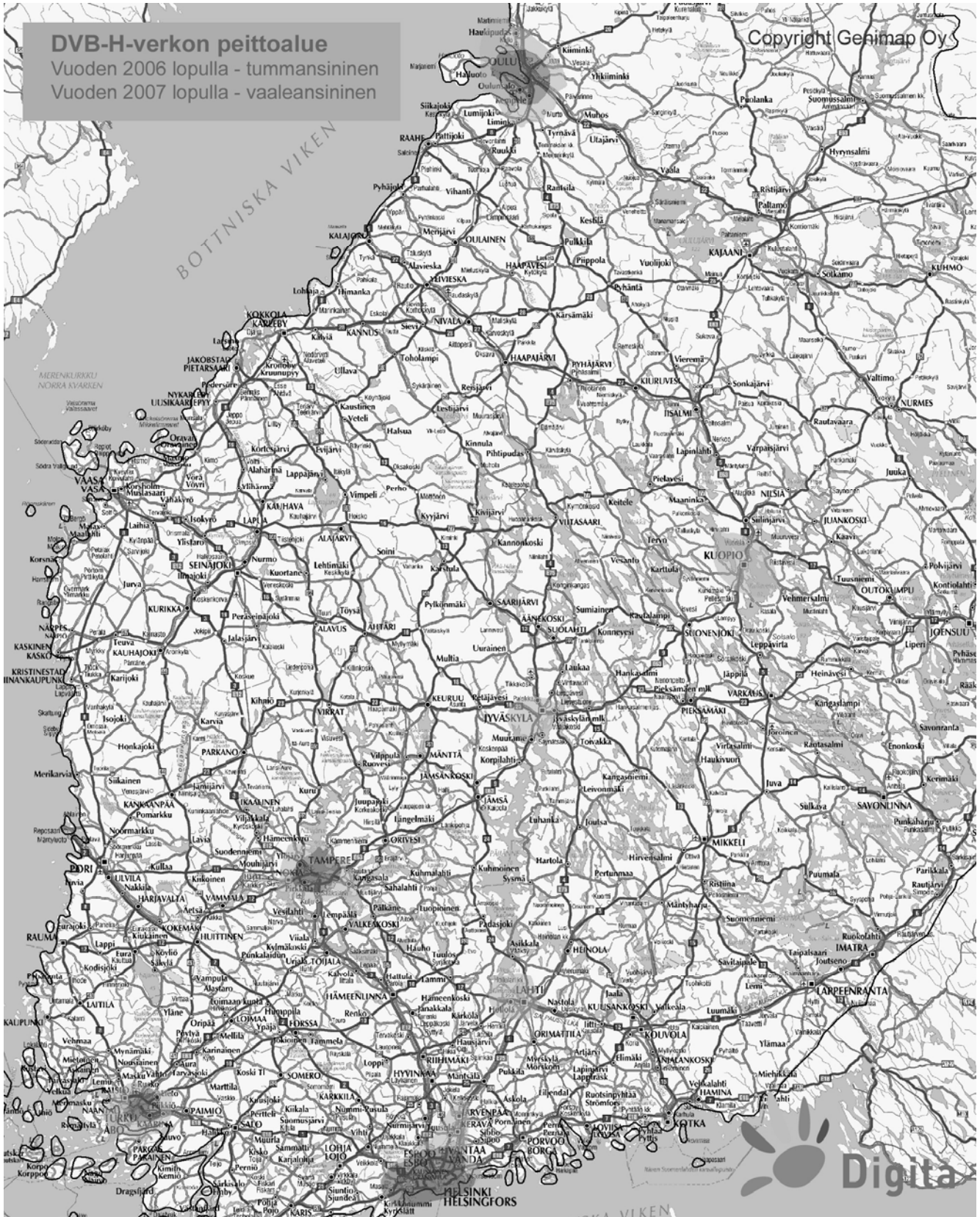
Peittoalueen ja kapasiteetin lisäksi Digita sitoutuu verkkosuunnitelmassaan seuraaviin **muihin verkon kannalta keskeisiin seikkoihin:**

- Verkko toteutetaan DVB-H-teknologialla
- Verkko tukee IPDC-standardin mukaisia päätelaitteita. Koska standardi ei ole markkinoilla vielä täysin vakiintunut, verkko tukee aluksi Nokia OAI:n mukaisia päätelaitteita. Markkinan kypsyessä pyritään kohti DVB:n IPDC-standardin mukaisia päätelaitteita
- Digitan verkko rakennetaan siten, että se on teknisesti laadukas, toimintavarma ja tietoturvaltaan hyvä
- Verkko tukee alusta alkaen myös alueellisia palveluita

Karttaliite 1

Karttaliite2

PÄÄTÖKSEN LIITE 2

Valitusosoitus

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta korkeimmalta hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa korkeimman hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Milloin on kysymyksessä sijaistiedoksianto, päätös katsotaan saadun tiedoksi, ellei muuta näytetä, kolmantena päivänä tiedoksianto- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä. Virkakirjeen katsotaan tulleen viranomaisen tietoon saapumispäivänään.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- valittajan nimi ja kotikunta
- päätös, johon haetaan muutosta, miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta, mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi ja millä perusteilla muutosta vaaditaan
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon muutosta haetaan, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- asiamiehen valtakirja
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Sen voi omalla vastuullaan lähettää myös postitse tai toimittaa lähetin välityksellä. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Korkeimman hallinto-oikeuden kirjaamon aukioloaika on kello 8.00 - 16.15.

Valittajalta peritään korkeimmassa hallinto-oikeudessa **oikeudenkäyntimaksu** 170 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (701/1993) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Korkeimman hallinto-oikeuden

postiosoite	PL 180, 00131 Helsinki
käyntiosoite	Unioninkatu 16, 00130 Helsinki
puhelinvaihe	(09) 18531
telekopio	(09) 1853 382